

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **P. Č.**, zastoupený JUDr. Václavem Kaskou, advokátem se sídlem Žižkova tř. 1321/1, České Budějovice, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2010, č.j. 2789/10, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2012, č. j. 7 A 107/2010 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi stěžovatele JUDr. Václavu Kaskovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí České advokátní komory ze dne 12. 1. 2010, č.j. 2789/10. Tímto rozhodnutím žalovaná podle § 18 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, určila stěžovateli k jeho žádosti advokáta k poskytnutí právní služby, a to advokáta Mgr. Dušana Havlenu.

Městský soud v Praze zjistil, že rozhodnutím ze dne 3. 3. 2010, č.j. 501/10, žalovaná zrušila žalobou napadené rozhodnutí o určení zástupce z důvodu narušení nezbytné důvěry mezi advokátem a klientem a neposkytnutí součinnosti žalobce nutné k poskytnutí právní služby.

Městský soud v Praze připomněl, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je základním předpokladem existence žalobou napadeného rozhodnutí. Správní soud nemůže zrušit správní rozhodnutí, které již bylo překonáno dalším postupem žalovaného. Žaloba směřující proti již zrušenému správnímu rozhodnutí je nepřipustná podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť chybí základní podmínka řízení, přičemž tento nedostatek je neodstranitelný. Městský soud v Praze zde odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2012, č. j. 2 As 101/2011 – 214, www.nssoud.cz. Vzhledem k výše uvedenému Městský soud v Praze podanou žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel namítl, že český právní řád nepředpokládá „neexistenci“ správního rozhodnutí z důvodu jeho zrušení. Správní rozhodnutí existují v důsledku jejich vydání, platnosti nemohou pozbýt ani na základě rozhodnutí soudu. Právní posouzení základu věci je iracionální, neboť každý správní orgán by mohl účastníkovi odejmout aktivní legitimaci k podání žaloby, pokud by své rozhodnutí zrušil. Městský soud v Praze odmítá uznat, že následným aktem žalované bylo zrušeno právo na bezplatné služby od určeného advokáta, nedošlo však ke zneplatnění správního aktu. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, uvádí, že správní orgán rozhodnutím zakládá, mění nebo ruší povinnosti a práva, nikoli zneplatňuje jím vydané hmotněprávní akty. Městský soud v Praze odmítá uvažovat o tom, že by došlo k oživení zrušeného aktu za situace, že by byl stěžovatel úspěšný v řízení vedeném pod sp. zn. 8 A 67/2010. Usnesení Městského soudu v Praze proto nemůže v právním státě obstát. Stěžovatel dále namítl, že není vedlejší, z jakých důvodů došlo k zastavení řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 A 67/2010 a nikoli k věcnému projednání žaloby. Stěžovatel má konečně za to, že se rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2012, č. j. 2 As 101/2011 – 214, www.nssoud.cz, netýkal otázky, kterou soud řešil. Na základě uvedeného navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v mezích námitek uplatněných v kasační stížnosti a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

Jednou z podmínek řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je právě existence tohoto pravomocného správního rozhodnutí. Správní soud nemůže vést řízení a případně zrušit správní rozhodnutí, které již bylo překonáno dalším postupem žalované - bylo zrušeno. V projednávané věci směřovala žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2010, č.j. 2789/10, které sama žalovaná na žádost určeného advokáta zrušila svým rozhodnutím ze dne 3. 3. 2010, č.j. 501/10. Městský soud v Praze proto postupoval správně, jestliže žalobu stěžovatele odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínky řízení spočívající v neexistenci předmětu řízení.

Stěžovatel se mylně domnívá, že český právní řád nepředpokládá „neexistenci“ správního rozhodnutí z důvodu jeho zrušení. Zrušení rozhodnutí upravuje v řadě ustanovení jak správní řád (např. v řízení o odvolání podle § 81 a násl. správního řádu či v přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu), tak v řadě případů i zvláštní zákony. Takovým případem je právě zákon č. 85/1996. Sb., o advokacii. Ustanovení § 20 odst. 2 zákona o advokacii uvádí, že advokát je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost. Nejvyšší správní soud

pokračování

již ve svém rozsudku ze dne 15. 5. 2012, č. j. 2 As 101/2011 – 214, dospěl k závěru, že ačkoli ustanovení § 20 odst. 2 zákona o advokacii uvádí, že určený advokát je oprávněn požádat Komoru pouze o určení jiného advokáta, je žalovaná ve zde vymezených případech, kdy poskytnutí právní služby brání sám klient svým jednáním nebo opomenutím, oprávněna rozhodnout toliko o zrušení jeho určení.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že následným aktem žalované bylo zrušeno pouze jeho právo na bezplatné služby od určeného advokáta, aniž současně došlo ke zneplatnění správního aktu. Z rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č.j. 501/10, je totiž zcela zřejmé, že nebyly pouze zrušeny účinky rozhodnutí o určení advokáta či jeho vykonatelnost, ale že bylo zrušeno samotné rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2010, č.j. 2789/10.

Nedůvodná je i námitka stěžovatele, že v nyní souzené věci nelze aplikovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2012, č. j. 2 As 101/2011 – 214, www.nssoud.cz. I v tomto rozsudku se totiž Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přípustnosti žaloby směřující proti již zrušenému správnímu rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud ze svého spisu vedeného pod sp. zn. 6 As 9/2012 zjistil, že řízení o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č. j. 501/10, bylo pravomocně zastaveno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2011, č. j. 8 A 67/2010 – 55. Kasační stížnost podaná stěžovatelem proti tomuto usnesení byla rozsudkem ze dne 10. 5. 2012, č. j. 6 As 9/2012 – 21, zamítnuta. Za této situace Městský soud v Praze nepochybil, jestliže se nezabýval otázkou, jaké důsledky by nastaly v případě, že by byl stěžovatel v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 A 67/2010 úspěšný, tedy že by rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č.j. 501/10, bylo zrušeno a její původní (zrušené) správní rozhodnutí ze dne 12. 1. 2010, č.j. 2789/10, „obživlo“.

Fakt, že řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 A 67/2010 o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č.j. 501/10, bylo zastaveno z důvodu neuhrazení soudního poplatku a žaloba nebyla meritorně projednána, není při posouzení zákonnosti nyní napadeného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2012, č. j. 7 A 107/2010 – 36, relevantní.

Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadené usnesení Městského soudu v Praze netrpí nezákonností z důvodu tvrzeného stěžovatelem podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Ustanovený advokát stěžovatele požádal přípisem ze dne 7. 5. 2013 o zproštění zastoupení z důvodu naprosté nespolehlivosti stěžovatele. Stěžovatel mu totiž sdělil, že jeho pomoc nepotřebuje, o doplnění kasační stížnosti jej nežádal, neboť kasační stížnost podle jeho názoru zahrnuje veškeré náležitosti. Nejvyšší správní soud předně připomíná, že advokát byl zástupcem stěžovatele na jeho žádost ustanoven z důvodu, že zastoupení advokátem je podle § 105 odst. 2 s. ř. s. podmínkou řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost stěžovatele přitom neměla žádné nedostatky, které by bránily jejímu projednání, stěžovatel srozumitelně formuloval důvody kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nebyl tudíž vyzván k jejímu doplnění. Nejvyšší správní soud vzal dále v úvahu, že zastoupení stěžovatele končí právní mocí tohoto rozsudku. Jediným úkonem, který je tudíž advokát povinen v projednávané věci učinit, je převzetí doručované zásilky. Nejvyšší správní soud proto o žádosti advokáta o zproštění zastupování stěžovatele nerozhodoval.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalované prokazatelně žádné náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud jí proto náhradu nákladů nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 zákona č. 235/2004 Sb. činí 714 Kč. Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 4.114 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu